

Sygn. akt I ACa 853/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Jarosław Marek Kamiński
Sędziowie	:	SA Elżbieta Bieńkowska (spr.) SA Beata Wojtasiak
Protokolant	:	Izabela Lach

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2014 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **W. Ł.**

przeciwko (...) **w Ł.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 7 października 2013 r. sygn. akt I C 7/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt. III o tyle, że zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 100 (sto) złotych i oddala powództwo o zasądzenie renty z tytułu zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 694 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania za drugą instancję.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 7 października 2013 roku Sąd Okręgowy w Białymstoku zasądził od pozwanego (...) w Ł. na rzecz powoda W. Ł.:

- kwotę 93.000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2013 roku tytułem zadośćuczynienia;

- kwotę 6139,80 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 1 marca 2013 roku tytułem odszkodowania;
- rentę w wysokości 450 złotych miesięcznie, płatną do dnia 10 każdego miesiąca, począwszy od dnia 1 marca 2013 roku, z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności, z tytułu zwiększonych potrzeb i zmniejszenia widoków na przyszłość;
- rentę w kwocie 291,15 złotych, płatną do dnia 10 każdego miesiąca, począwszy od dnia 1 marca 2013 roku, z ustawowymi odsetkami od opóźnienia w płatności;
- ustalił odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku z dnia 12 marca 2010 roku mogące wystąpić w przyszłości;
- oddalił powództwo w pozostałym zakresie;
- zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4774,12 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
- nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa od powoda z zasądzonych roszczenia kwotę 3421 złotych i od pozwanego kwotę 7269,73 złotych tytułem brakującej części wydatków.

Sąd ustalił, że dochodzone pozwem roszczenia związane były ze skutkami wypadku przy wyrębie drzew, któremu powód uległ w dniu 12 marca 2010 roku. W wypadku tym powód doznał złamania trzonu L1 i wyrostka TH12-L4, złamania wielołamowego goleni lewej, złamania kości łonowych po stronie lewej i prawej, złamania żeber V – X po stronie prawej z odmą opłucnej. W związku z doznanymi urazami powód był kilkakrotnie hospitalizowany. Proces leczenia i rehabilitacji trwał, z przerwami, od dnia wypadku do dnia 14 listopada 2011.

Orzeczeniem lekarza Orzecznika ZUS z dnia 10 listopada powód został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy do dnia 30 czerwca 2014 roku; w postępowaniu tym ustalono uszczerbek na zdrowiu powoda na 26 %. Orzeczeniem Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 6 września 2012 roku uznano powoda za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym do dnia 30 września 2015 roku .

Obecnie powód pozostaje pod opieką (...)w B..

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd pierwszej instancji - w uzasadnieniu rozstrzygnięcia o rencie z tytułu zwiększonych potrzeb i zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość – wskazał, że zwiększenie się potrzeb poszkodowanego w rozumieniu art. 444 §2 k.c. stanowi szkodę przyszłą, wyrażającą się w stale powtarzających się wydatkach na zaspokojenie np. konieczności stałego leczenia, zabiegów kuracji, opieki osób trzecich, specjalnego odżywiania itp. Przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi związane z tym wydatki, wystarczające jest wykazanie przez poszkodowanego istnienia zwiększonych potrzeb.

Sąd uznał, że powód wykazał istnienie zwiększonych potrzeb związanych z powtarzającymi się wydatkami na leki oraz dojazdy do lekarza. Wskazał, że wydatki na leki nie przekraczają kwoty 81,73 złotych miesięcznie, co wynika ze złożonej przez powoda faktury, a wydatki na dojazdy do lekarza oscylują w granicach 20 złotych miesięcznie.

Rentę z tytułu utraty widoków na przyszłość Sąd określił na kwotę 350 złotych miesięcznie, wskazując, że z pewnością powód – będąc w pełni sprawnym i wykonując zatrudnienie – mógłby podnosić kwalifikacje, co zwiększyłoby jego atrakcyjność na rynku pracy i przekładałoby się na możliwości zarobkowe. Uszczerbek na zdrowiu, którego doznał powód, czyni go całkowicie niezdolnym do pracy, uniemożliwiając jednocześnie rozwój zawodowy i zmniejszając widoki powodzenia na przyszłość.

Sąd wskazał ponadto, że zasądzając rentę przyjął - zgodnie z art. 455 k.c. - że wezwanie do spełnienia świadczenia nastąpiło przez doręczenie odpisu pozwu w dniu 1 marca 2013 roku i od tej daty zasądził należne powodowi odsetki.

Wyrok ten w części zasądzającej rentę w kwocie 450 złotych z tytułu zwiększonych potrzeb i zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość zaskarżył apelacją pozwany. Zarzucił:

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na przyjęciu, że powodowi należy się renta miesięczna z tytułu zwiększonych potrzeb i zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość, podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego, a przede wszystkim z zeznań samego powoda, nie wynika aby wymagał on obecnie i w przyszłości stałego leczenia, zabiegów, kuracji, pomocy osób trzecich, a tym samym ponoszenia dodatkowych kosztów;

- naruszenie art. 444 k.c. poprzez wadliwe jego zastosowanie i zasądzenie renty, pomimo że powód nie utracił zdolności do pracy zarobkowej na stałe, a strona powodowa nie wykazała, aby zmniejszyły się jego widoki powodzenia na przyszłość.

W oparciu o wymienione wyżej zarzuty skarżący wnosił o zmianę wyroku i oddalenie powództwa w zaskarżonej części.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo uzasadniona.

Nietrafny jest zarzut skarżącego, że Sąd pierwszej instancji sprzecznie z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym ustalił, że wskutek doznanego w wypadku uszkodzenia ciała zwiększyły się potrzeby powoda.

Sąd ustalił, że zwiększone potrzeby powoda obejmują wydatki na leki i wydatki na dojazdy do lekarza. Ustalenia w tym zakresie znajdują oparcie przede wszystkim w treści opinii biegłego, z której wynika, że dolegliwości bólowe kręgosłupa powód odczuwa do dnia dzisiejszego, a w związku z tym w okresach zaostrzenia bólu zachodzi potrzeba przyjmowania leków przeciwbólowych. Fakt przyjmowania leków tego typu potwierdzają zeznania świadka M. Ł. – żony powoda. Miesięczne wydatki z tym związane świadek określiła na kwotę ok. 100 złotych, co znalazło potwierdzenie w złożonej do akt przez powoda fakturze zakupu leków.

W związku z trwałością skutków doznanych obrażeń trudno też omówić wiary zeznaniom powoda, że jest pod stałą opieką lekarską i poddaje się okresowo zabiegom rehabilitacyjnym, zwłaszcza że twierdzenia powoda w tym zakresie znajdują oparcie w zeznaniach w/w świadka. Wiąże się to zaś niewątpliwie z koniecznością dojazdów.

Nie jest oczywiście możliwe drobiazgowo określenie wysokości omówionych wydatków, tym niemniej przyjęta przez Sąd kwota 100 złotych w skali miesiąca wydaje się odpowiednia w rozumieniu art. 322 k.p.c.

Nie można natomiast odmówić racji skarżącemu, że poczynione przez Sąd ustalenia faktyczne nie dawały podstawy do zasądzenia renty z tytułu zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość.

Zmniejszenie się widoków powodzenia na przyszłość wyraża się uszczerbkiem majątkowym, polegającym na utracie innych (niż utrata osiągniętych wcześniej zarobków), korzyści majątkowych, jakie poszkodowany, dzięki swoim właściwościom (np. szczególne uzdolnienia czy kwalifikacje) mógłby osiągnąć, gdyby nie doznał uszczerbku na zdrowiu. Zmniejszenie widoków powodzenia na przyszłość jako podstawę do zasądzenia renty należy oceniać według realnych możliwości poszkodowanego, istniejących w chwili powstania zdarzenia wywołującego szkodę (zob. wyrok SN z dnia 31 października 1966 r., II CR 372/66, niepubl.). Nie wystarczy zatem sama hipotetyczna możliwość podnoszenia kwalifikacji. Przesłanka w postaci zmniejszenia się widoków powodzenia na przyszłość mogłaby być podstawą samodzielnego roszczenia wówczas gdyby powód wykazał takie fakty, które wskazywałyby, że miał realną szansę na podniesienie wykształcenia, bądź kwalifikacji zawodowych, a utracił ją wskutek uszkodzenia ciała.

Do takiej zaś konkluzji nie prowadzi zgromadzony w sprawie materiał dowodowy. Powód w chwili wypadku miał 34 lata. Posiadał jedynie podstawowe wykształcenie i pracował jako niewykwalifikowany pracownik fizyczny. Twierdził wprawdzie, że przed wypadkiem rozpoczął „kurs koparki”, tego rodzaju enigmatyczne stwierdzenie, dodatkowo w żaden sposób nie udowodnione, nie może jednakże stanowić podstawy do wyciągnięcia wniosku, że powód wskutek

wypadku realnie utracił możliwość osiągania wyższych zarobków o 350 złotych w stosunku do tych, które osiągał przed wypadkiem, a utratę których rekompensuje powodowi renta wyrównawcza.

Podsumowując, skarżący trafnie zarzucił, że Sąd przy wyrokowaniu o rencie naruszył art. 444 § 2 k.c. przez błędne jego zastosowanie.

Z przedstawionych względów orzeczono jak w sentencji na mocy art. 385 k.p.c. i art. 386 § 1 k.p.c., o kosztach postępowania odwoławczego postanawiając stosownie do art. 100 k.p.c.